

Datoteka

Datoteka je skup podataka zapisanih u **digitalnom obliku** u memoriji računala. Svaka datoteka ima svoj naziv, veličinu i tip.

Engleski naziv za datoteku glasi **FILE**.

S datotekama možemo činiti određene **poslove**.

Datoteke možemo: otvarati, kopirati, premještati, preimenovati, slati kao privitak, sažimati, brisati...

Znakovne datoteke

Znakovne datoteke sadrže neki tekst, a sastoje se od slova, znamenki i posebnih znakova (0123456789, abcdefghijkl..., !#\$%&/()=?*...)

- nastavak: .txt

Programske datoteke

Kada pokrenemo neku programsку datoteku u računalu se pokreće niz naredbi.

Programske datoteke sadrže upute koje kažu računalu što treba raditi.

- nastavak: .exe, .com

Datoteke dokumenata

Datoteke dokumenata se sastoje od podataka pripremljenih nekim primjenskim programom.

Datoteke dokumenata nastaju u nekom primjenskom programu.

- nastavak: .docx, .pptx, .jpg, .gif, .pdf, .zip, .mp3,...

Ime datoteke

Svaka datoteka mora imati svoje ime. Ime datoteke se sastoji od **dva dijela** odvojena točkom (npr. *Mali princ.docx*, *Sonata G-dur.mp3*)

Prvi dio služi da se datoteke međusobno razlikuju

Drugi dio:

- Ima 3 ili 4 znaka
- Označava vrstu datoteke
- Ekstenzija ili nastavak

Prikaz slike na monitoru

Monitor je izlazni uređaj koji služi za prikaz vizualnih informacija.

Piksel je najmanji element slike. Slika je podijeljena na sitne djeliće koji se nazivaju **pikseli**. Piksel se sastoji od 3 **podpiksela** (**crveni**, **plavi**, **zeleni**).

Razlučivost (rezolucija) je mjera za sitnoću detalja i kvalitetu prikaza.

- Izražava se umnoškom broja piksela uzduž i poprijeko površine zaslona
- Niska razlučivost: 800x600 piksela na zaslonu
- Srednja razlučivost: 1024x768
- **Full HD 1920x1080** (2 Mpx) → **Obavezno zapamtiti!**
- Ultra HD 3840 × 2160 (8 Mpx ili 4K)

Pisač i vrste pisača

Pisači ispisuju sadržaj na papir ili neku drugu podlogu.

Razlučivost na pisaču iskazujemo brojem točkica po jednom inču (1").

dpi – „dots per inch. Korisno je znati: 1" = 2.54 cm

Osnovne boje za ispis na pisaču: cijan plava, magenta ljubičasta, žuta, crna.

Raster:

- Raster je **mreža praznina i točaka** različite veličine jedne boje
- ispisom rastera četiriju osnovnih boja postiže se privid svih boja



Vrste pisača koji se najčešće koriste:

- **tintni** (ink-jet) – izbacuju kapljice boje na papir,
- **laserski** – brzi, pouzdani

3D pisači izrađuju modele od rastopljene plastike.

Neki poznatiji **formati** za pohranjivanje slika jesu: **bmp**, **jpg**, **gif**.